

למה לזרוק את התינוק עם המים?

בדרך כלל, חברי החילונים, אני הולכת אתכם יד ביד: לקלפי, לסיבוב בנמל בשבת, לרכיבה על אופניים לים בכיפור, לבית קפה בשבת בבוקר.

אבל הפעם אני חייבת להגיד שאכזבתם אותי.

רוב הרפורמים יסכימו שמכל הזרמים ביהדות שני הזרמים שלנו הכי דומים. גם אתם, כמונו, מאמינים שאפשר לבחור מה שמתאים לדרך חייכם מתוך עושר התרבות היהודית. אז אתם בוחרים בעיקר את החגים ואנחנו בוחרים קצת יותר. לכולנו גם חשוב עניין השוויון בין נשים לגברים. אתם מיישמים אותו בבית המשפט ובכנסת ואנחנו בבית הכנסת. בשורה התחתונה גם אצלנו וגם אצלכם הבחירה היא ערך מקודש.

היכולת להכיל מגוון ולבחור מתוכו אמורה להיות לכם טבע שני אך משום מה כשזה מגיע לילדים שלכם אתם פתאום מקבלים רגליים קרות מעדיפים לחיות בעולם של שחור ולבן ולוותר על צבעי הקשת.

אפשר להגיד שהתנועה למאבק בהדתה (שם מאוד חשמונאי יש לציין) הולכת בדרכו של בן גוריון, אבל הפעם זו לא מחמאה. בן גוריון אהב מאוד את התרבות והמסורת היהודית. הוא שילב את מסורת ישראל כמעט בכל נאום. הוא ביסס את חוקי המדינה על מוסר הנביאים וטען שספר הספרים הוא יסוד לקיומה של מדינת ישראל. דוד בן גוריון הצהיר שהושפע מספר התנ"ך יותר מכל ספר אחר ושללא ידיעת המקורות היהודיים לא תיתכן ידיעת עצמנו.

בן גוריון שהיה חילוני גדול ומוצהר הרגיש חיבור עמוק למורשת היהודית שלו. אבל כשהגיע רגע האמת הוא בחר לתת את האחריות על המשך קיום התרבות היהודית בארץ לזרם האורתודוקסי. כאילו שלא הרגיש מספיק ביטחון להשאיר את המשימה הזו בידי הוא מינה "אחראים לענייני יהדות" והסוף ידוע. המורשת היהודית הפכה בעיני רובנו לנחלתם של אחרים ורק כשיש לנו איזה צורך בשירות טקסי אנו מגיעים לפתחם ופתאום מופתעים עד עמקי נשמתנו שהשירות שהם מציעים לא תואם את ערכינו.

והנה שוב ההיסטוריה חוזרת רק שהפעם התוצאה תהיה בלתי הפיכה. החילונים באופן ממש לא מפתיע לא מרוצים מהשירות שהם מקבלים מהדתיים האורתודוקסיים בעניין החינוך לתרבות יהודית ישראלית אבל במקום להציע אלטרנטיבה משלהם, כזו שמציגה את המורשת היהודית דרך תפיסת העולם הפלורליסטית שאנו חולקים, הם מחליטים למחוק לחלוטין את התרבות היהודית מתכנית הלימודים.

ידעתם הורים חילונים שלספרים שאתם מצטטים בפוסטים זועמים בפייסבוק יש תחליף? הבחירה היא של מנהלי בית הספר שלכם מתוך עושר ספרי לימוד שמוצע להם. ידעתם שאתם יכולים להשפיע על הספרים והתוכניות המוצעות? במקום לזרוק החוצה את הנושא הזה למה שלא תיקחו אחריות ותציעו את התשובה שלכם לנושא התרבות היהודית?

למה בכלל ללמוד יהדות?

הצורך בתרבות, בקהילה, בהשתייכות חברתית נחקר רבות וידוע שבני אדם זקוקים למסגרת קהילתית ולתחושת שייכות. זו הסיבה שתרבות יהודית פלורליסטית עשירה פורחת בחו"ל באין מפריע- יהודים ברחבי העולם זקוקים לקהילה, לשייכות, הם פורחים בה. אז הם דואגים לכך שתהיה להם מסגרת שתתאים לתפיסות עולמם החילוניות והרפורמיות.

גם לילדים שלנו יש את הצורך הזה. הם עסוקים בחיפוש אחר משמעות. לכן הם מגיעים לבית חב"ד כשהם בהודו. אבל אנחנו יכולים לתת להם את זה בתנאים שלנו, לא לסמוך על אחרים.

אם תתנו לילדים שלכם בסיס זהות יהודית חילונית חזק ובטוח שמנכס את התרבות היהודית ונהנה ממנה בתנאים שלו, אז כשיעמוד ברחוב שלכם איש חב"ד שיקרא לילד שלכם הי אחי בוא להניח תפילין, אף אחד לא יתרגש מזה. הילד שלכם יגיד- לא תודה זה לא חשוב לי להניח תפילין אבל למדתי הרבה על הטקס. מה שבטוח לא יקרה זה שהוא יוקסם מהטקס המסתורי שהוא מעולם לא שמע עליו ויחליט לחזור בתשובה ולקיים אורח חיים אורתודוקסי.

תאפשרו לילדים שלכם ללמוד על התרבות היהודית ותהיה להם אפשרות לבחור מתוכה את הדברים שמעניינים ומושכים אותם, לבחור את הדברים שמאפשרים להם לחוש תחושת שייכות וקהילתיות. הם יוכלו לבחור את הדברים שיעשירו את חייהם בנקודות של ביחד, של טקס, בריסים של כוונה, "מתנות קטנות" כפי שקרא להם רמי קליינשטיין.

כדי לתת אלטרנטיבה חילונית איתנה אתם צריכים להיות חלק מתהליך. כל קבוצות הפייסבוק הזועמות לא יעזרו כאן. אנחנו צריכים הורים חילונים שאומרים היהדות היא שלנו ואנחנו נחנך על התרבות היהודית כמו שאנחנו רואים לנכון. כל הכלים כאן בשבילכם. ספרי הלימוד שנותנים זווית פלורליסטית קיימים כבר שנים וכל שנה נכתבים עוד, הטקסים שנותנים מקום לשוויון וחופש הבחירה מועברים בכל יום על ידי גופים כמו בית דניאל ואחרים. הגדרה עצמית אכן באה בהרבה מקרים מתוך השלייה, חשוב להגיד "זה לא אני" "עם זה אני לא מסכים" אבל לאחר מכן מגיע תורה של הבחירה. כאן צריך למלא תוכן ולהגיד מה אנחנו כן ואיך אנחנו בוחרים לקיים את היהדות שלנו.